

Innherred Seniorforum BA

Trøndelag Forskning
og Utvikling
Trøndelag R&D Institute

PROSJEKTBEKRIVELSE:

Undersøkelser blant seniorenne i Inderøy, Verdal, Levanger, Frosta, Mosvik, Steinkjer og Verran.

Bakgrunn

Innherred Seniorforum BA (ISFo) er en organisasjon som skal dekke opplæringsbehov og etablere møteplasser som ivaretar faglige, sosiale, kulturelle og helsemessige behov hos seniorgruppen i de fire kommunene Frosta, Inderøy, Levanger og Verdal. Forumet har som hovedmål å forbedre og berike tilværelsen for seniorgruppen, og bidra til livsvekst for denne gruppen.

Seniorgruppen defineres som alle innbyggere over 55 år.

Et BA er et andelslag som bygger på samvirkeselskapsformen. Deltakernes ansvar for selskapet er begrenset til innskuddet i selskapet. Andelstegning koster i dag kr 350, og gir et livsvarig medlemskap. Laget eies og drives av andelseierne i henhold til vedtekter og de retningslinjer for drift som årsmøtet fastsetter. Per i dag har ISFo ca 370 medlemmer og er en voksende organisasjon.

Det gjennomføres i dag mange ulike tiltak som er med på å nå målene til forumet: seniorkino, datakurs, seniortreff, seniorturer, reiser, skrivekurs og lignende.

ISFo har ingen dokumentasjon på at det er de riktige tiltakene som arrangeres. Tiltakene er utviklet av styret, men er ikke behovsprøvd.

"Eldrebølgen" - Dobbelt så mange eldre i 2015

De nærmeste årene vil antall eldre flate ut - før det kommer en "boom" relativt brått på. Problemstillingen er derfor ikke påtrengende i kommunale planer som er lagt fram mot år 2010. Men fra 2015 begynner det, og vil deretter bare øke i omfang.

I 2015 er det snakk om dobbelt så mange eldre som i dag, viser utregninger basert på folketallsprognosene til Statistisk sentralbyrå. En annen ting som kommer til å skje, er at alderssammensetningen i gruppen over 67 vil endre seg. I dag er de fleste "unge eldre" (under 80 år), mens i 2025 vil få like mange "gamle" som "unge" eldre, det vil si mange flere av de eldste, som også er storforbrukere av helsetjenester.

Aldersgruppen 67 – 79 år i Verdal kommune vil få en økning allerede fra 2011, og vil mer enn dobles fram mot 2025. I Levanger kommune vil denne aldersgruppen øke fra ca 1550 i 2007 til ca 2700 i 2025. Se for øvrig diagram på siste side.

Kommunene vil stå overfor veldig store økonomiske utfordringer om 10 – 12 år dersom kommunenes utgifter til pleie og omsorg for seniorgruppen skal øke tilsvarende.

Innherred seniorforum tror at målrettet forebyggende og helsefremmende arbeid for at seniorgruppen skal klare seg uten nevneverdige pleie- og omsorgstjenester, vil bidra til å redusere de kommunale utgiftene til ”reparasjon”, og ikke minst gi seniorenne en langt bedre livskvalitet.

Deltakende kommuner

De fire kommunene Frosta, Levanger, Verdal og Inderøy er det definert nedslagsfeltet til ISFo gjennom deres vedtekter. I tillegg er tre kommuner invitert til å delta i dette prosjektet. Mosvik står foran en sammenslåingsprosess med Inderøy og er derfor relevant i et kommunalt planleggingsperspektiv. Steinkjer og Verran er en del av INVEST-samarbeidet med Inderøy og i perspektivet samhandlingsreformen er det relevant å innhente data om denne befolkningsgruppen.

Målet med kartleggingen

Prosjektet skal skaffe datagrunnlag som kan bidra til å finne ut hvordan ISFo skal prioritere eksisterende eller nye aktiviteter som kan:

- forbedre og berike tilværelsen for seniorenne og med det bidra til livsvekst for seniorenne
- bidra til at seniorenne lengst mulig skal holde seg friske, psykisk og fysisk, og å være selvhjulpne.

Samtidig er dette en mulighet for kommunene til å skaffe bakgrunnsstoff for:

- at kommunene skal ha gode, rasjonelle og etterspurte tilbud til seniorenne i kommunen i dag og i fremtiden
- kommunenes planlegging og tilrettelegging av bomiljø, folkehelsearbeid, kulturtilrettelegging og for denne gruppen

Metode

Både ISFo og kommunene har den samme utfordringen i å få informasjon fra en bredt sammensatt befolkningsgruppe. Forskjeller i alder, arbeidslivsbakgrunn, utdanning, bosted, boform gir utfordringer i datainnsamlingen.

Prosjektet planlegges med utgangspunkt i en kvalitativ og en kvantitativ datainnsamlingsmetode.

- fokusgruppeintervju
- postalt og webbasert spørreskjema

For å få et godt datagrunnlag er det nødvendig å møte et bredt spekter av respondenter. Trøndelag Forskning og Utvikling vil gjennom *fokusgruppeintervju* med utvalgte personer i alle kommunene, personer fra bestemte fagmiljø, personer som fremdeles er i arbeid, personer med forskjellig bosted innen kommunen, personer med forskjellig utdanningsnivå og lignende. I alt ca 10 intervju. Dette vil skaffe godt bakgrunnsmateriale for å kunne si noe om hvilke holdninger de ulike gruppene har til sin egen situasjon i forhold til for eksempel bosted, fysisk aktivitet, ambisjoner for aktivitetsnivå, ønsker om videre utdanning og kursing, forventninger til kommunale tjenestenivå, ønsker om å bidra i lokalsamfunnet med egen kompetanse, hindre til selvutvikling og –realisering og videre.

Vi ønsker å bekrefte hypoteser og tallfeste funn vi gjør i fokusgruppeintervjuene ved å gjennomføre en *spørreundersøkelse* i etterkant. Dette distribueres til et representativt utvalg av innbyggerne over 55 år i alle deltakende kommuner. De som ønsker, må ha mulighet til å besvare spørsmålene elektronisk. Den elektroniske undersøkelsen kan også bekjentgjøres på kommunenes hjemmesider, slik at de som ikke får skjemaet per post får anledning til å svare. Det gir muligheter for enda flere svar.

Kommunenes rolle og muligheter

I tillegg til økonomisk bidrag til prosjektet vil kommunenes faglige innspill være viktige. Vi ønsker at en person fra hver kommune kan fungere som kontaktperson. Denne bør inneha kompetanse innen fagfeltet og kjenne kommunens kunnskapsbehov for å gjennomføre rasjonelle planleggingsprosesser. Denne personen blir også sentral i arbeidet med å velge ut respondenter til fokusgruppeintervjuene.

Prosjektet inviterer til et oppstartsmøte hvor kontaktperson og evt andre får anledning til å bringe frem behov kommunene måtte ha. Dette vil være med på å forme spørsmålene som skal stilles til fokusgruppene. Videre vil vi samarbeide med kontaktpersonene elektronisk for diskusjon av informasjon vi får gjennom fokusgruppeintervjuene, utforming av spørsmål i spørreundersøkelsen, utvikling av målrettede tiltak til seniorgruppen og diskusjoner om fordeling av dette mellom ISFo og kommunene.

Budsjett

Det er satt opp finansieringsplan ut i fra kommunenes antall seniorer per i dag. Det gir følgende oppsett (alle tall er eksklusive merverdiavgift):

Frosta	5 000
Levanger	35 000
Verdal	28 000
Inderøy	12 000
Mosvik	3 000
Steinkjer	45 000
Verran	7 000
Sum	135 000

I tillegg søkes det Fylkeskommunens folkehelsekomite om kr 100 000 og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag om kr 135 000.

Totalbudsjettet er dermed på 370 000 kroner eks mva.

Midlene budsjetteres slik:

Prosjektadministrasjon (møter, reiser, resultatformidling)	50 000
Fokusgruppeintervju	120 000
Spørreskjema (utvikling, produksjon og distribusjon)	100 000
Analyser og rapportering	100 000
Sum	370 000

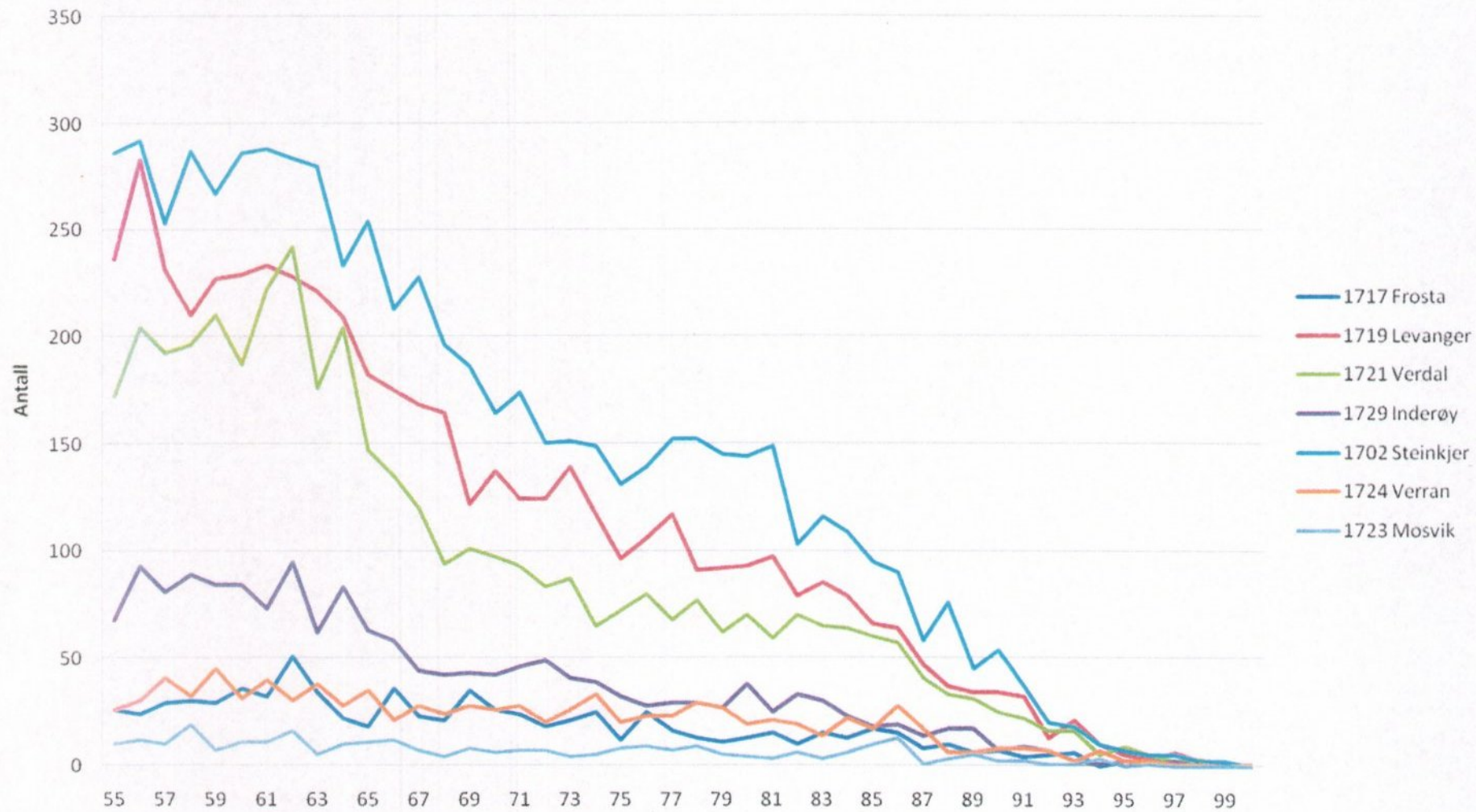
Resultat

På bakgrunn av innsamlet data får vi ny kunnskap om målgruppen. Dette vil bli presentert i en rapport fra Trøndelag Forskning og Utvikling hvor resultatene for hver kommune kommer tydelig frem. På bakgrunn av dette kan det iverksettes nye eller forbedrede tiltak av Innherred Seniorforum og/eller kommunene.

Målet er å sitte igjen med grunnlag til å definere konkrete, forebyggende tiltak som vil føre til

- Økt livsvekst for seniorene
- mindre behov for offentlige pleie- og omsorgstjenester

55-100 år

Kilde: SSB